

Aging Society in Tungtom sub district Municipality

Chamnan Ngerndee

Independent Scholar

Corresponding Author: chamnantoey@hotmail.com

Sakkarn Niyakull

Municipal Clerk, Tungtom Sub-district Municipality

Corresponding Author: niyakull@gmail.com

Received: November, 2 2018

Revised: December 31, 2018

Accepted: January 11, 2019

Abstract

The purpose of this research were to (1) study factors related to aging society in Tung Tom Sub-district Municipality, San Pa Tong District, Chiang Mai Province, and (2) propose a model for dealing with aging society for Tung Tom Sub-district Municipality. The authors employed a quantitative method by using a questionnaire survey of 400 elderly respondents in Tung Tom Sub-district Municipality. Data analysis technique included factor analysis and multiple regression analysis models.

Research findings were as follows. Factors related to the aging society in Tung Tom sub district Municipality consist of elderly needs, elderly problems, and elderly capacity. A potential model for dealing with the aging society in Tung Tom sub district Municipality must be responsive to the elderly's needs and problems.

Keywords: elderly person, aging society, Tung Tom Sub-district Municipality.

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม

ชำนาญ เงินดี

นักวิชาการอิสระ

สัการ ฌิยกุล

ปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 50120

Corresponding Author: chamnantoeey@hotmail.com

ได้รับบทความ: 2 พฤศจิกายน 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 31 ธันวาคม 2561 ตอรับตีพิมพ์: 11 มกราคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ และ (2) ศึกษาแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม วิธิดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม จำนวน 400 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ ปัจจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุ และ (2) แนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม เพื่อให้เกิดศักยภาพของผู้สูงอายุ ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ สังคมผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลทุ่งต้อม

บทนำ

จากคำกล่าวขององค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) ได้เคยกล่าวว่า “ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเกินร้อยละ 10 หรือ อายุ 65 ปีขึ้นไป เกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) (Vines, Pritchard, Wright, Olivier, and Brittain, 2015) และ จะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 และ อายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14” (ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (ศลช), 2559)

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ตั้งแต่ปี 2548 และ จะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ประมาณ ปี 2561 โดยที่ประเทศไทย ปี 2559 มีประชากรทั้งหมด 77 จังหวัดรวม 65,931,550 ราย ซึ่งจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 9,934,309 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.07 ของประชากรทั้งหมด และสามารถจัดลำดับจังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุด และ น้อยสุดได้ดังนี้ อันดับที่ 1 กรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้สูงอายุ 936,865 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.47 ของประชากรทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร 5,686,646 ราย ลำดับที่ 2 จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนผู้สูงอายุ 400,496 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.22 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด 2,631,435 ราย ลำดับที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนผู้สูงอายุ 284,497 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.39 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด 1,735,762 ราย ลำดับที่ 4 จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนผู้สูงอายุ 276,029 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.32 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด 1,801,753 ราย และ ลำดับที่ 5 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนผู้สูงอายุ 240,522 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.47 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด 1,554,432 ราย ส่วนจังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุน้อยที่สุดคือ จังหวัดระนอง 23,543 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.45 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด 189,154 ราย (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546, 2559) จากรายละเอียดที่กล่าวด้านบนนั้น ประเทศไทยก็มีนโยบาย แผนงาน กิจกรรม สำหรับการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558; คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553)

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดในภาคเหนือ คือ 1,735,762 ราย โดยมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปมากที่สุดในภาคเหนือ 284,497 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.39 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด แบ่งเป็นเพศชาย 129,599 ราย เพศหญิง 154,898 ราย และ เป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศไทยด้วย (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546, 2559) โดยที่จังหวัดเชียงใหม่แบ่งการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ 204 ตำบล และ 2006 หมู่บ้าน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ 2560ก, 2560ข) สามารถจัดลำดับอำเภอที่มีประชากรผู้สูงอายุสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 อำเภอ สันทราย 13,869 ราย ลำดับที่ 2 อำเภอสันกำแพง 12,537 ราย และ ลำดับที่ 3 อำเภอสันป่าตอง 12,311 ราย

ตำบลทุ่งต้อม มีการบริหารการปกครองเป็นเทศบาลตำบล แบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน เป็นตำบลลำดับที่ 5 ของอำเภอสันป่าตอง ที่มีจำนวนผู้สูงอายุ 1,343 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.52 ของจำนวน

ผู้สูงอายุ 17,859 ราย ที่มีทั้งหมด 11 ตำบลที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอสันป่าตอง นอกจากนี้จำนวนผู้สูงอายุ 1,343 รายของตำบลทุ่งต้อมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 ของจำนวนประชากรทั้งหมด 7,069 รายของตำบลทุ่งต้อม (เทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, 2560, 2561) จากความสำคัญของที่มาดังกล่าวด้านบน ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอยู่บนพื้นฐานการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม โดยคำ “ผู้สูงอายุ” ตามคำนิยามของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.), 2546) หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย นอกจากนี้ ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) (ชมพูนุท พรหมภักดี, 2556; นนทยา อิทธิชินบัญชา, 2559; ภูมิวัฒน์ พรวนสุข, 2558) หมายถึง ประชากรทั้งเพศชาย และ เพศหญิง ซึ่งมีอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยใช้คำภาษาอังกฤษว่า Older person or elderly person. จากคำนิยามดังกล่าว ผู้วิจัย สามารถสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรทั้งเพศหญิง และ เพศชาย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีสัญชาติไทย จากการที่ประชากรทั้งเพศหญิง และ เพศชาย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน จึงทำให้เกิดสังคมผู้สูงอายุ (Ageing society หรือ Aging society) (Carr, Welr, Azar, D., and Azar, N.R., 2013) โดยที่องค์การสหประชาชาติ (ชมพูนุท พรหมภักดี, 2556) ได้แบ่งระดับของสังคมผู้สูงอายุไว้ดังนี้ (1) การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing society หรือ Aging society) คือ การมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป รวมทั้งเพศชายและเพศหญิงมากกว่า 10% ของประชากรทั้งประเทศ หรือ มีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ (2) สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) คือ เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 20% หรือ ประชากรอายุ 65 ปี เพิ่มขึ้นเป็น 14% ของประชากรโดยรวมทั้งหมดของทั้งประเทศ และ (3) Super – aged society คือ สังคมที่มีประชากร 65 ปีขึ้นไปมากกว่า 20% ของประชากรทั้งประเทศ อย่างไรก็ตามทุกประเทศทั่วโลก มีการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุใช้ช่วงเวลาแตกต่างกันตามความเจริญ มั่งคั่ง ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและการมีอายุยืนของประชาชน

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนผู้สูงอายุสูงสุดของประเทศไทย 5 จังหวัด ประจำปี 2559

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนผู้สูงอายุ	สัดส่วนร้อยละของ ประชากรในจังหวัด
1	กรุงเทพมหานคร	5,686,646	936,865	16.47
2	นครราชสีมา	2,631,435	400,496	15.22
3	เชียงใหม่	1,735,762	284,497	16.39
4	ขอนแก่น	1,801,753	276,029	15.32
5	นครศรีธรรมราช	1,554,432	240,522	15.47
น้อยที่สุด	ระนอง	189,154	23,543	12.45

ที่มา: กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2559)

จากตารางที่ 1 สถิติจำนวนผู้สูงอายุสูงสุดของประเทศไทย 5 จังหวัด ประจำปี 2559 พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากที่สุด 5 ลำดับของประเทศไทย ประจำปี 2559 ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร มีประชากร 5,686,646 คน มีผู้สูงอายุ 936,865 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.47 ของประชากรทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครราชสีมา มีประชากร 2,631,435 คน มีผู้สูงอายุ 400,496 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.22 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากร 1,735,762 คน มีผู้สูงอายุ 284,497 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.39 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น มีประชากร 1,801,753 คน มีผู้สูงอายุ 276,029 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.32 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดขอนแก่น และ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากร 1,554,432 คน มีผู้สูงอายุ 240,522 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.47 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ยังแสดงสถิติเกี่ยวกับจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุดของประเทศไทย ประจำปี 2559 คือ จังหวัดระนอง มีประชากร 189,154 คน มีผู้สูงอายุ 23,543 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.45 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดระนอง

ตารางที่ 2 จำนวนผู้สูงอายุ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ระดับอายุผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ (%)
60 – 64	2,975	3,493	6,468	36.22
65 – 69	1,922	2,369	4,291	24.03
70 – 74	999	1,250	2,249	12.59
75 – 79	677	908	1,585	8.87
80 ปีขึ้นไป	1,360	1,906	3,266	18.29
รวม	7,933	9,926	17,859	100

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560)

จากตารางที่ 2 จำนวนผู้สูงอายุ อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อำเภอสนป่าตอง มีผู้สูงอายุ 17,859 คน เพศชาย 7,933 คน เพศหญิง 9,926 คน โดยสามารถแสดงรายละเอียดตามระดับอายุ คือ ระดับอายุ 60-64 ปีมีจำนวนมากที่สุด 6,468 คน ระดับอายุ 65-69 ปี 4,291 คน ระดับอายุ 80 ปีขึ้นไป 3,266 คน ระดับอายุ 70-74 คน 2,249 คน และ ระดับอายุ 75-79 คน 1,585 คน ตามลำดับ

เทศบาลตำบลทุ่งด้อม ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาล โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 27 ตุลาคม 2552 ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เพื่อพัฒนาและยกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับความสำเร็จเติบโตทางสังคม และ เศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นของตำบลทุ่งด้อม หมู่บ้านอยู่ในเขตรับผิดชอบจำนวน 10 หมู่บ้าน ซึ่งมีประชากร จำนวน 7,069 คน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2560) ประกอบด้วย หมู่ที่ 2 บ้านปาลาน หมู่ที่ 3 บ้านสบหาร หมู่ที่ 4 บ้านก่อเก้า หมู่ที่ 5 บ้านไร่ หมู่ที่ 6 บ้านแม่กึ่งหลวง หมู่ที่ 7 บ้านสันจิกุง หมู่ที่ 8 บ้านแม่กึ่งน้อย หมู่ที่ 9 บ้านแม่กึ่งน้อย หมู่ที่ 10 บ้านเหล่า และ หมู่ที่ 11 บ้านศรีโพธิ์งาม

ตารางที่ 3 จำนวนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ 2561

ลำดับ	หมู่ที่/ชื่อหมู่บ้าน	ระดับอายุ (ปี)				รวม
		60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 ปีขึ้นไป	
1	ปาลาน	81	46	25	17	169
2	สบหาร	93	42	23	5	163
3	ก่อเก้า	65	10	27	2	104
4	ไร่	27	22	11	5	65
5	แม่กึ่งหลวง	103	46	28	5	182
6	สันจิกุง	80	28	25	6	139
7	แม่กึ่งน้อย	50	26	10	2	88
8	แม่กึ่งน้อย	113	49	42	7	211
9	เหล่า	47	10	7	0	64
10	ศรีโพธิ์งาม	91	39	25	3	158
	รวม	750	318	223	52	1,343

ที่มา: เทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (2561)

จากตารางที่ 3 จำนวนผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ 2561 พบว่า เทศบาลทุ่งด้อมมีผู้สูงอายุ ปี พ.ศ.2561 ของทั้ง 10 หมู่บ้าน 1,343 คน โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้สูงอายุ มากไปหาน้อย คือ หมู่ที่ 9 บ้านแม่กึ่งน้อย 211 คน หมู่ที่ 6 บ้านแม่กึ่งหลวง 182 คน หมู่ที่ 2 บ้านปาลาน 169 คน หมู่ที่ 3 บ้านสบหาร 163 คน หมู่ที่ 1 บ้านศรีโพธิ์งาม 158 คน หมู่ที่ 7 บ้านสันจิกุง 139 คน หมู่ที่ 4 บ้านก่อเก้า 104 คน หมู่ที่ 8 บ้านแม่กึ่งน้อย 88 คน หมู่ที่ 5 บ้านไร่ 65 คน และ หมู่ที่ 10 บ้านเหล่า 64 คน ตามลำดับ

จากการทบทวนและศึกษางานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวกับ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม สามารถนำมาประกอบเป็นแนวคิดการศึกษาวิจัยเรื่อง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับ ปัญหา ความต้องการ และ ศักยภาพ ที่มีผลต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม รวมทั้งสร้างแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม สามารถแสดงเป็นองค์ประกอบของตัวแปรหลัก ประกอบด้วย (1) ปัญหาของผู้สูงอายุ ได้รับอิทธิพลจาก ความต้องการของผู้สูงอายุ (2) ศักยภาพของผู้สูงอายุ ได้รับอิทธิพลจาก ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ความต้องการของผู้สูงอายุ และ (3) ปัญหาของผู้สูงอายุ ความต้องการของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรควบคุม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัย ของผู้สูงอายุ

ระเบียบวิธีวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ

ตัวแปรควบคุม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุ ที่อยู่อาศัยตามทะเบียนบ้านจำนวน 1,343 คน ของทั้ง 10 หมู่บ้าน ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านปาลาน หมู่ที่ 3 ล้านสบหาร หมู่ที่ 4 บ้านก่อเก้า หมู่ที่ 5 บ้านไร่ หมู่ที่ 6 บ้านแม่กึ่งหลวง หมู่ที่ 7 บ้านสันจิกุง หมู่ที่ 8 บ้านแม่กึ่งน้อย หมู่ที่ 9 บ้านแม่กึ่งน้อย หมู่ที่ 10 บ้านเหล่า และ หมู่ที่ 11 บ้านศรีโพธิ์งาน (เทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, 2560,2561) โดยที่ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัย จำนวน 400 ตัวอย่าง และ ทำการสุ่มตัวอย่างง่ายต่อไป

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่มีการสร้างขึ้นมาเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มี 3 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามส่วนที่ 1 จะเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัย แบบสอบถามส่วนที่ 2 จะเกี่ยวกับระดับความสำคัญของการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม มีคำถามแบบ Likert Scale (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุดหรือไม่มี ซึ่งแนวคำถามจะถามเกี่ยวกับ 1.ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ และ แบบสอบถามส่วนที่ 3 จะเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

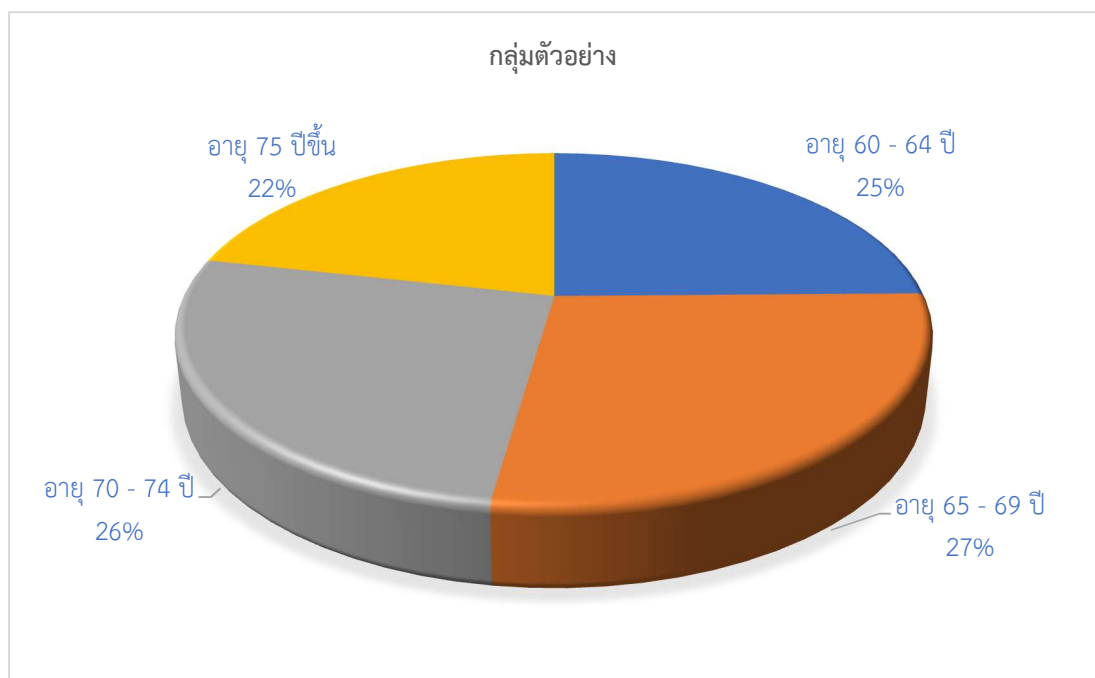
การตรวจสอบข้อคำถามหรือเครื่องมือวิจัย โดยทำการทดสอบเครื่องมือแบบสอบถาม คือ 1.ทดสอบการใช้ได้ (Validity) ด้วยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญภายนอก 2.ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด 3.วิเคราะห์หาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Coefficients) ของแนวคิดcronbach (Cronbach Alpha) มากกว่า 0.70

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และ คำนวณทางสถิติที่เป็นสถิติเชิงพรรณนา และ สถิติเชิงอ้างอิง

ผลการวิจัย

1.ผลการวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 1: กลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากภาคสนามเป็นเอกสาร ด้วยทีมงานของโครงการวิจัย และ ได้รับการตอบกลับมา 400 ตัวอย่าง อายุ 60-64 ปี 99 ตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 ของจำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับมา 400 ตัวอย่าง อายุ 65-69 ปี 110 ตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27 อายุ 70-74 ปี 105 ตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วน 26 และ อายุ 75 ปีขึ้นไป 86 ตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามภาคสนาม จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า เป็นผู้สูงอายุที่เป็นผู้ชาย ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 65-69 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 บาทขึ้นไป อาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง และ ลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้านของผู้สูงอายุเอง ซึ่งลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ชาย 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และ ผู้หญิง 198 คิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่งสามารถแจกแจงความถี่ของข้อมูลแบบสอบถาม ผลการสำรวจตัวแปรต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดด้วยมาตรวัด Likert Scale 5 ระดับ นั้น พบว่า ความถี่ของการตอบแบบสอบถาม เป็นคำตอบที่กลุ่มตัวอย่างเลือกส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับ 5 มากที่สุด 4,790 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33 รองลงมาด้วยระดับ 4 มาก 3,606 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 ระดับ 3 ปานกลาง 2,068 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14 ระดับ 1 น้อยที่สุดหรือไม่มี 1,976 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14 และ ระดับสุดท้าย ที่น้อยที่สุด คือ ระดับ 2 น้อย 1,960 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14 ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

จากการทดสอบสมมติฐาน โดยดำเนินการทดสอบปัจจัยต่าง ๆ ที่คำนวณมาได้ด้วยค่าระหว่าง 0 ถึง หนึ่ง ประกอบด้วย ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ ว่ามีค่าอยู่ในระดับสูงหรือ สูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งหมด จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัย ซึ่งการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

ค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละกลุ่มจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์มีความแตกต่างกัน รวมทั้งค่าเฉลี่ยของตัวแปรทุกตัวจำแนกตามเพศ อายุ และ สถานภาพ มีค่าที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จะมีผลทำให้เกิดความต้องการของผู้สูงอายุ รวมทั้ง ศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยเฉลี่ยสูงกว่า ทำให้เกิดปัญหาของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลทำให้เกิดความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-7,000 บาท จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีผลทำให้เกิด ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาชีพอื่น ๆ จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้านของหลาน/เหลน จะมีผลทำให้เกิดความต้องการของผู้สูงอายุ รวมทั้ง ศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยเฉลี่ยสูงกว่า ทำให้เกิดปัญหาของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัยที่แตกต่างกัน มีผลต่อความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยรวมของตัวแปรทุกตัวพบว่า

ความต้องการของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.8153 สะท้อนว่ามีค่าอยู่ในระดับสูงหรือสูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.2436 สะท้อนว่ามีค่าอยู่ในระดับต่ำหรือต่ำกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศักยภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.7393 สะท้อนว่ามีค่าอยู่ในระดับสูงหรือสูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ และ ตัวแปรที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับสูงหรือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับต่ำหรือมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการยืนยันว่าสมมติฐานของงานวิจัยว่า H1 : ความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ H2 : ปัญหาของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ศักยภาพของผู้สูงอายุ และ H3 : เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และ ลักษณะที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ

4.ผลการวิจัยการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม

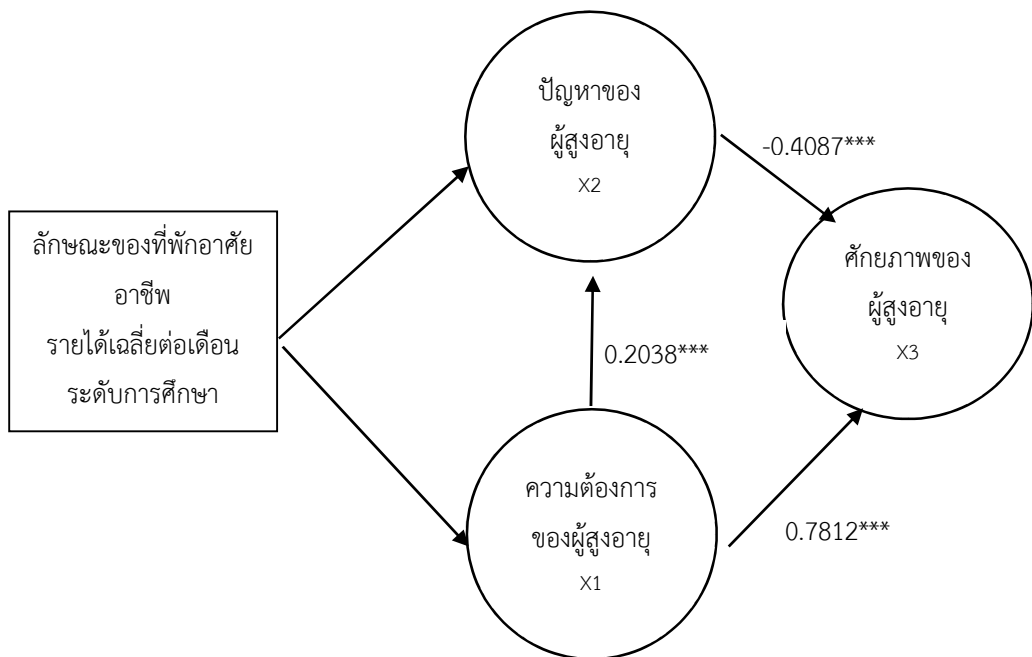
ตารางที่ 4 ผลการวิจัยการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม

ปัจจัย	ปัญหาของผู้สูงอายุ (X2)	ศักยภาพของผู้สูงอายุ (X3)
ความต้องการของผู้สูงอายุ (X1)	0.2038***	0.7812***
ปัญหาของผู้สูงอายุ (X2)		-0.4087***
ลักษณะของที่พักอาศัย	0.0566***	0.0046
อาชีพ	-0.0018	0.0111**
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.0243***	0.0313***
ระดับการศึกษา	0.0426***	0.0205***
N	400	400
rss	8.4744	6.7118
F-test	212.1431***	2235.5735***
r ²	0.7287	0.9715
r ² _a	0.7252	0.9710

legend: * p<.1; **p<.05; *** p<.01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม และ ภาพที่ 2 แบบจำลองแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม แสดงผลวิจัย พบว่า ค่า F-test ที่ได้นั้น

สะท้อนได้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย นอกจากนี้ประชากรวิจัย (N) เมื่อเทียบแต่ละตัวแปรแล้ว จะใช้จำนวน 400 หน่วยเท่ากัน และ แสดงค่าความแปรปรวนของค่าความเคลื่อนไหว (Residual Sum of Square : RSS) ไม่เท่ากันของทุกตัวแปร นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อมของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งตัวแปรควบคุมที่เป็นปัจจัยสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรค ของความสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่า เมื่อตัวแปรหรือปัจจัยนี้เปลี่ยนแปลงในทิศทางที่มากขึ้น หรือ น้อยลง ก็จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม เพิ่มขึ้น หรือ ลดน้อยลงได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2: แบบจำลองแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม

ปัญหาของผู้สูงอายุ

ปัญหาของผู้สูงอายุ เป็นปัญหาของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อมในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การขาดการสนับสนุนจากครอบครัว ครอบครัวทะเลาะเบาะแว้ง ภาระเลี้ยงดูผู้อื่น ไม่มีที่พักเป็นของตนเอง เงินออมไม่เพียงพอ มีหนี้สิน สุขภาพไม่แข็งแรง ความเครียด ไม่มีความรู้คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของผู้สูงอายุจะได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก ความต้องการของผู้สูงอายุ ที่เป็นความต้องการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อมในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การดูแลสุขภาพ การแนะนำ/ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพอย่างถูกวิธี การส่งเสริมอาชีพ การจัดสรรเงินทุนสำหรับอาชีพ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย ต้องการมีหน่วยงานที่ช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย ต้องการมีสถานที่ออกกำลังกาย การจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับศาสนาหรือธรรมชาติ มีกิจกรรมส่งเสริมครอบครัว การให้ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุ ต้องการมี

ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ และ ต้องการมีรถรับส่งไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรหรือปัจจัยควบคุม ได้แก่ ลักษณะของที่พักอาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระดับการศึกษา นั่นคือ หากปัจจัยดังกล่าวนี้จะส่งผลให้เกิดปัญหาของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 1 หน่วย กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อมเพิ่มขึ้นร้อยละ 72.52

ศักยภาพของผู้สูงอายุ

ศักยภาพของผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้สูงอายุ และ แก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุผ่านได้ด้วยดี ประกอบด้วย พอใจในบทบาทหน้าที่ในครอบครัว บุตรหลานรับฟังปัญหาด้วยความเต็มใจ ครอบครัวช่วยเหลือทางการเงิน เครือญาติช่วยเหลือทางการเงิน รับประทานอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการและย่อยง่าย พักผ่อนเพียงพอ ตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ครอบครัวพาไปทัศนศึกษา และ ทำกิจกรรมทางศาสนา เต็มใจช่วยเหลือกิจกรรมทางสังคม ร่วมกิจกรรมผู้สูงอายุ ชุมชนมีสถานบริการทางการแพทย์ และมีทีมงานฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพของผู้สูงอายุจะได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก ความต้องการของผู้สูงอายุ รวมทั้ง ได้รับอิทธิพลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก ปัญหาของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรหรือปัจจัยควบคุม ได้แก่ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา นั่นคือ หากปัจจัยดังกล่าวนี้จะส่งผลให้เกิดศักยภาพของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 1 หน่วย กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อมเพิ่มขึ้นร้อยละ 97.10

สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาวิจัย จากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม จะอยู่ในพื้นที่ 10 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 2 บ้านป่าลาน หมู่ที่ 3 บ้านสบหาร หมู่ที่ 4 บ้านก่อเก้า หมู่ที่ 5 บ้านไร่ หมู่ที่ 6 บ้านแม่กุ่มหลวง หมู่ที่ 7 บ้านสันจิกัง หมู่ที่ 8 บ้านแม่กุ่มน้อย หมู่ที่ 9 บ้านแม่กุ่มน้อย หมู่ที่ 10 บ้านเหล้า และ หมู่ที่ 11 บ้านศรีโพธิ์งาม โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม และ ได้รับการตอบกลับจำนวน 400 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-64 ปี จำนวน 99 ตัวอย่าง อายุ 65-69 ปี จำนวน 110 ตัวอย่าง อายุ 70-74 ปี จำนวน 105 ตัวอย่าง และ อายุ 75 ปีขึ้นไป จำนวน 86 ตัวอย่าง โดยมีตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยที่ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามประชากรศาสตร์ เป็นผู้สูงอายุที่เป็นผู้ชาย ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 65-69 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 บาทขึ้นไป อาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง และ ลักษณะที่พำนักเป็นบ้านของผู้สูงอายุเอง ซึ่งลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ชาย 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และ ผู้หญิง 198 คิดเป็นร้อยละ 50 นอกจากนี้ การแจกแจงความถี่ของข้อมูลแบบสอบถาม ด้วยมาตรวัด Likert Scale 5 ระดับ นั้น พบว่า ความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างเลือกส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับ 5 คือ มากที่สุด เลือก 4,790 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33 รองลงมาเป็น ระดับ 4 คือ มาก เลือก 3,606 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25

ซึ่งผลดังกล่าวนี้ สามารถที่จะนำมาสรุปผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม จากการทดสอบสมมุติฐาน ด้วยทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวแปร

ทุกตัว พบว่า 1.ความต้องการของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.8153 สะท้อนได้ว่ามีค่าอยู่ในระดับสูงหรือสูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2.ปัญหาของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.2436 สะท้อนได้ว่ามีค่าอยู่ในระดับต่ำหรือต่ำกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3.ศักยภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.7393 สะท้อนได้ว่ามีค่าอยู่ในระดับสูงหรือสูงกว่า 0.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการยืนยันสมมติฐานของงานวิจัย ว่า H1 : ความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ H2 : ปัญหาของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ศักยภาพของผู้สูงอายุ และ H3 : ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และลักษณะที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อ ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ ส่วน เพศ อายุ และ สถานภาพนั้น ไม่ส่งผลต่อ ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และศักยภาพของผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ จากผลดังกล่าวนี้ สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม โดยมีลักษณะดังนี้ 1.ปัญหาของผู้สูงอายุ ได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งแสดงว่า ปัญหาของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ได้รับอิทธิพลเชิงบวกจากความต้องการของผู้สูงอายุค่อนข้างน้อย เท่ากับ 0.2038 นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากตัวแปรหรือปัจจัยควบคุมที่เป็นลักษณะของที่พักอาศัย ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งแสดงว่า ปัญหาของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ที่จะได้รับอิทธิพลเชิงบวกจากลักษณะของที่พักอาศัย ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนค่อนข้างน้อย เท่ากับ 0.0566, 0.0426 และ 0.0243 ตามลำดับ รวมทั้ง 2. ศักยภาพของผู้สูงอายุ ได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งแสดงว่า ศักยภาพของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ได้รับอิทธิพลเชิงบวกจากความต้องการของผู้สูงอายุมาก เท่ากับ 0.7812 (โปรดพิจารณา วิกานดา คำใจหาญ ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ สิริกร กาญจนสุนทร, 2560 ; ชูติมา อัจฉราวรรณ, 2557). นอกจากนี้ ศักยภาพของผู้สูงอายุ ยังได้รับอิทธิพลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากปัญหาของผู้สูงอายุ ซึ่งแสดงว่า ศักยภาพของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ได้รับอิทธิพลเชิงลบจากปัญหาของผู้สูงอายุปานกลาง เท่ากับ -0.4087 นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จาก ตัวแปรหรือปัจจัยควบคุม ที่เป็น รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และ อาชีพ ซึ่งแสดงว่า ปัญหาของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ได้รับอิทธิพลเชิงบวกจาก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และ อาชีพ ค่อนข้างน้อย เท่ากับ 0.0313, 0.0205 และ 0.0111 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ ทำให้รู้ว่ามีข้อจำกัดในการทำวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในอนาคตต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลงานวิจัยไปใช้เชิงธุรกิจ

โดยที่ผู้วิจัยควรนำผลงานวิจัย สื่อสารและนำเสนอ ให้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ได้แก่ ธุรกิจการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ธุรกิจการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคสำหรับผู้สูงอายุ ธุรกิจบริการผู้สูงอายุ ธุรกิจสินค้าที่เป็นเฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้สูงอายุ และธุรกิจการเงินสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้ง หน่วยงานราชการ เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ได้รับทราบและเข้าใจเกี่ยวกับ ปัจจัย(ปัจจัยหลักและปัจจัยควบคุม) ที่

มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลทุ่งด้อม และ แนวทางการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลทุ่งด้อม

2.ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการสำหรับงานวิจัยในอนาคต

โดยที่งานวิจัยนี้ ศึกษาการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลทุ่งด้อม ที่ศึกษาตัวแปรหรือปัจจัยเกี่ยวกับ ความต้องการของผู้สูงอายุ ปัญหาของผู้สูงอายุ และ ศักยภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งตัวแปรหรือปัจจัยควบคุมที่เกี่ยวกับ ลักษณะของที่พักอาศัย อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระดับการศึกษา เท่านั้น ไม่ได้ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ดังนั้น งานวิจัยครั้งต่อไปอาจเลือกศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม หรือประยุกต์แนวคิดแบบจำลองหรือรูปแบบงานวิจัยนี้ เพื่อขยายองค์ความรู้เดิมหรือค้นคว้าจนเกิดองค์ความรู้ใหม่ได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). *พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสัย.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). *คู่มือสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546*. กรุงเทพมหานคร.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). *จำนวนผู้สูงอายุประเทศไทย ปี 2559*. ค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.dop.go.th/main/history.php>.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. (2560ก). *บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. (2560ข). *บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D01Feb2017150134.pdf>.
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2553). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสัย.
- ชุติมา อัจฉรวรรณ. (2557). การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสลกบาตร. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 7(4), 46 – 54.
- ชมพูนุท พรหมภักดี. (2556). การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย. *วารสารกลุ่มงานวิจัยและข้อมูลสำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา*, 3(16), 1-19.
- เทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. (2560). *ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลทุ่งด้อม*. ค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2560, จาก <http://tungtom.go.th>.
- เทศบาลตำบลทุ่งด้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. (2561). *การเตรียมความพร้อมในการจัดทำคำของบประมาณของผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประจำปี พ.ศ. 2561*. เชียงใหม่: สำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งด้อม.

- นันทยา อธิธิชินบัญชร. (2559). แนวทางการสร้างอาชีพเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผู้สูงอายุในจังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 8(1), 111-121.
- ภูมิวัฒน์ พรวนสุข. (2558). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแพร่. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์*, 10(1), 77-87.
- วิกานดา คำใจหาญ, ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และสิริกร กาญจนสุนทร. 2560. การมีส่วนร่วมกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 10(2), 92-109.
- ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์กรมหาชน). (2559). *แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี (พ.ศ.2559 – 2561)*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.tcels.or.th/getattachment/369e33c9-b2da-4ed7-8f81-518924c16894/301.aspx>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *รายงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ 2560*. เชียงใหม่.
- Carr, K., Weir, P.L., Azar, D., & Azar N.R., (2013). Universal Design: A Step toward Successful Aging. *Hindawi Publishing Corporation Journal of Aging Research*, 2013, 1-8.
- Vines, J., Pritchard, G., Wright, P., Olivier, P., & Brittain, K. (2015). An Age-Old Problem: Examining the Discourses of Ageing in HCI and Strategies for Future Research, *ACM Transactions on Computer-Human Interaction*, 22(1), 1-19.

Translated Thai References

- Atcharawan. C. (2014). Promoting Health Behavior among the Elderly in Salo Bator Tambon Municipality. *Local Administration Journal*, 7(4), 46 – 54. (In Thai)
- Chiang Mai Province Statistical Office in National Statistical Office. (2017). *Chiang Mai Province Statistical Report 2017*. Chiang Mai Province. (In Thai)
- Department of Older Person in Ministry of Social Development and Human Security. (2003). *Elderly Handbook as the Act on the Elderly, B.E.2546*. Bangkok. (In Thai)
- Department of Older Person in Ministry of Social Development and Human Security. (2016). *Number of Thai Elderly 2016*. Retrieved October 22, 2017, from <http://www.dop.go.th/main/history.php>. (In Thai)
- Kamjaihan, W. (2017). Participation of the Elderly in Recreational Activities in Bang Kadi Municipality, Mueang Distract, Phatumtani Province. *Local Administration Journal*, 10(2), 92-109.
- Ittichinbanchon, N. (2016). Occupational Approach for Increasing Economic Value to Elderly People of Sisaket Province. *Panyapiwat Journal*, 8(1), 111-121. (In Thai)

- Ministry of Social Development and Human Security. (2003). *The Act on the Elderly, B.E. 2546*. Bangkok: Thep Phen Vanish Printing. (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2015). *The Twelfth National Economic and Social Development Plan*. Bangkok. (In Thai)
- Prompak, C. (2013). Aging Society in Thailand. *Journal of Information and Research Subdivision in the Secretariat of the Senate*, 3(16), 1-19. (In Thai)
- Pruansuk, P. (2015). Guidelines for Quality of Life Development for the Elderly of Local Administrative Organizations in Phrae Province. *Journal of Graduate School, Pitchayatat*, 10(1), 77-87. (In Thai)
- Thailand Centre of Excellence for Life Sciences (Public Organization). (2016). *Strategy Plan 3 Years (2016 – 2018)*. Retrieved October 22, 2017, from <http://www.tcels.or.th/getattachment/369e33c9-b2da-4ed7-8f81-518924c16894/301.aspx>. (In Thai)
- The National Commission on the Elderly Person in Ministry of Social Development and Human Security. (2010). *The 2nd National Plan on the Elderly (2002-2014), 1st Revision 2009*. Bangkok: Thep Phen Vanish Printing. (In Thai)
- The Strategy and Information for Provincial Development Subdivision in Chiang Mai Province. (2017a). *Chiang Mai Province Brief*. Chiang Mai Province. (In Thai)
- The Strategy and Information for Provincial Development Subdivision in Chiang Mai Province. (2017b). Retrieved October 24, 2017, from <http://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D01Feb2017150134.pdf>. (In Thai)
- Tungtom Subdistrict Municipality, Sanpatong District, Chiang Mai Province. (2017). *Tungtom Subdistrict Municipality Information*. Retrieved October 22, 2017, from <http://tungtom.go.th>. (In Thai)
- Tungtom Subdistrict Municipality, Sanpatong District, Chiang Mai Province. (2018). *Preparing for a budget request of the elderly were entitled to the elderly allowance 2018*. Chiang Mai Province. (In Thai)